

13. Sayı 1975

CAİZ!

SADUN TANJU

1970 yılının ekiminde yağmurlu bir gün Erzincan'ın köylerinden birinde Hakkı'nın babasını arıyorum. Mercan'dı köyün adı. Hakkı o sırada Berlin Kül Üniveritesinde Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirmek üzereydi. 1970 yılı İleriçilik - gerililik kavgalarının harmanlandığı bir dönemdi. Bu kavga ne zaman bitti ki? Ama o günler, 12 Mart tutuculuğunu mayalandıran olaylarla dopdolu geçerdi. Hakkı'ya da çengelini atmıştı Demirel İktidarı. Almanya'da öğrenci hareketlerinin etkili liderlerinden biri diye onu cezalandırmak istiyorlardı. Erzincan'ın bir köyünde yaşayan yedi ogluyla bir köylünün okuyabilmiş tek çocuğunu hiç acımadan vatanandasıktan stiyorlardı. Bir de suç yakıştırmışlardı, askerliğini yapmak için yurda gelmiyor mus.

ADAM OLMAK

Sonunda buldum Hacı Hasan'. Ak sakallı güm görmiş bir köylüydü. Adam oluyor diye umut bağladığı tek oğlunun koskoca hikmetle çatışmasından telâşlanmıştı. Galiba, vezgec bu islerden oğlum, okumana hak, öğretileyle dolu mektupları göndermişti ki, Hakkı babasına, «nasıl bir Karanlıktaşınız bildiğiniz yok babacığum» diye cevaplar yazmıştı. Hacı Hasan oğlundan gelen mektupları bana okuturken, merakla sonunda ne diyecigimi bekliyordu köylü içtenliği ve suskulugu ile.

Hakkı'nın mektuplarında ise tam bir «adam olmuşluğun yanıklanması» vardı. «...Çünkü ben sansız ve asla değişimeyecek bir bilincilik ve inanca bu İki cepheden birinde yerimi aldım baba. Benim yerim, içinden geldiğim eziyetlerin, hakkı elinenlerin ve eğitilmeyenler için bunun farında bile olmayanların yanındadır ve de kalacaktır.»

FESAT KAZANI

Yıllarca öğrencinin anılarını tazeleyen yeni bir mektup aldım Hakkı Keskin'den. Fesat Kazanı yine kaynatılmamış battin atesiyle. Devrimci örgüt ve kişilere karşı Almanya'daki Türk işçilerini kısırtımak için, yeni metodlar deniyorlar. Su sırası sanki devrimci tarafından yazılımsa göründü verilen yılın bildiri dağıtıiyor ve devrim adına «sun, kesin, basın» çığlıklarını atıyorlar. Benim adımı da kullanıyorlar diyor Hakkı Keskin. Batı Berlin Türkiye Ortamı Solu Derneği tarihi kullanarak, kısırtma amacı Üzerinden geçen ifadelerle, masum işçilerinle onlardan yasa otan örgüt ve kişilere arasında kundak atesleri atıyor, diyor. Bir de örnecik göndermiş dağıtılan sahne bildirilerinden, başlığında «Kurtuluş Savaşı Çakırı» diye yazıyor ve Kurt, Alevi, Ermeni bütün sosyalist militanların herşeyi vurup kurtmalarını, işgal etmelerini ve fasist gidişti durdurmalarını emrediyor. Bildirisinin söyle ahmakça bir kısırtma dili var ki, hiç bir solcu böyle bir cahillik belgesini hazırlayamaz. Neler denmiyor ki bildiride. Kiliselerden ve yabancı işçilerden önemli yardımalar almayıorsun. Turan Güneş ve «Kibrıza İhramam Birinci Atatürk'ün Ecevit» de bu savas destekçileri olarak. Alacakların kurdukları kırızı fasıl çeteden mutlaka hesap sorulmadı. Kurt, Alevi ve Ermeni İşbirliği ile Doğu bağımsız Kurt devletini kurmanın günü gelmiş. Yillardır yürütülen yeraltı faaliyeti bırakıp artık açık bir savaşa girişiliyorumus.

Sağ'ın öteden beri sol'u kötülemek için dağarcığında ne kadar suçlama varsa hepsi kabulleniyor bu bildiri. Şimdi artık beklenir ki, İçişleri Bakanı Meclis kürsüsünde elinde salayıp bu belgeyi «hakan beyler, ülke içi nami havâriklâr iñedendirler, nasîl bir niyanet planlamaktadalar» desin ve sol'u bir kez daha mahkemesiz yargılayıp mahkûm etsin.

ACI MİRAS

Yillardır, büküp usanmadan aynı ilkelikle piyasaya sürülen bu politik oyuncularla elde edilen nesdir diye soruyor insan kendisi kendine. 12 Mart'tan sonra, Sıkyönetim Mahkemelerinde yapılan duruşmaların dosyalarında, bu ilkel oyuncuların yığınla belgesi acı bir miras olarak insanlığa kalmadı mı?

Ve ne eksildi halkın çağdaş bir yaşama olan Özlemden? Ne eksildi tophumu otuz yıldır demokratik bir görünlüm altında gizli fazımla yönetimçe heveslenenlerin Türkîyesinde çözüm isteyen dertlerden?

YUMRUKÇU

Vural Önsel adlı bir delikanlığın Başbakanlık Koridoorusunda Demirel'i yumruklaşmasından sonraki günlerde, Almanya'da öğrenci olarak bulunmuş gençlerden bana gelen bilgiler karşısında stendi dahi da kuşku duyyorum. 1974 yılının Mayıs ayında Bielefeld'de, uzun zamandır şüpheli ve kırkurtıcı davranışlarını izledikleri bu Vural Önsel adlı delikanlığı nasıl yakaladıklarını, hâliyetine varmaya kadar herşeyine nasıl el koymadıklarını ve şüphelerinin nasıl doğrudan anlatıyorlardı. Batı Berlin'de Kreuzberg bölgesindeki belediye işçi yurdunda sekiz ay hiç çalışmadan kontlar ebit yaşamasından şüphelenmişler. Gesundbrunn İstasyonu yanındaki lüks lokale şteman bir arkadaşıyla vakit geçirtilmiş. Ama İşçi - Öğrenci Derneği'nde tutuk atmaya geldi mi iş - gerililer bize kılrediyor, hadjerini bildiriliyor diye imha metodları üzerine fikirlerini söylemiş. İsmet Sezgin'in oğlu ile görüllülmüş tek nik. Cocuklar bunu içlerinden atınca da, hukuki bu sefer Bielefeld İstâmi Cemiyeti adına bildiriler yayınmış. Cemiyet üyeleri, sonunda bu bildirilerle figilleri olmadığını açıklamak zorunda kalmışlar, öylesine kin, öfke, küfür doluymuş.

YASANDI MI?

Bütün bu örnek olaylar sırasında, aslında, ne kadar acımasız ve kuralsız bir savaşın sürdürülüğünü görüyoruz insan. Caiz mi bu? Bir yandan seviniyoruz, haberleşme olanakları artıyor, dünyanın bir ucunda olan bitten her şey radyo - televizyon gibi araçlarla her tarafa ulaşıyor, insanlar uyanyor ve aydınlanıyor, ama acaba gerçekle yanlışın, doğrula yalanın bu kadar karışlığı ve ictidârların bâle gerçeğe ve doğruya bu derece düşman olabildikleri bir başka dönem yaşıyor mu?